

בס"ד

שאלון בחינה

בנושא:

חופה וקידושין

מועד:

ניסן תשפ"ד

סמל שאלון:

105.4.24

שימו לב: יש לנהוג על פי ההנחיות לנבחן המופיעות בשאלון הבחינה!

בהצלחה!

מועד ניסן תשפ"ד

בס"ד

בחינה בהלכות חופה וקידושין **כ"ה באדר ב' תשפ"ד**

הנחיות לנבחן:

1. יש לכתוב בכתב יד ברור וקריא.
2. אין לכתוב את שם הנבחן או כל סימן מזהה אחר בתוך מחברת הבחינה. מבחן שימצא עליו סימן מזהה – המבחן לא ייבדק! ותוגש תלונה לוועדת משמעת.
3. יש לענות על כל שאלה בעמוד חדש!
4. שאלה המחולקת למספר סעיפים, אף תשובתה תהיה מחולקת כך. אין להשיב על כל חלקי השאלה יחדיו.
5. לתשומת לבכם: דפי הטיוטה לא ייבדקו!
6. חלק א' - עיון - 8 שאלות.
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 7 מתוך 8 שאלות. נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 7 התשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 7 התשובות שמבקש לבדוק.
7. חלק ב' - יישום - 4 שאלות.
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.
חובה לענות על 3 מתוך 4 שאלות, נבחן שיענה מעבר לשאלות החובה יבדקו רק 3 תשובות הראשונות שכתב הנבחן לפי סדר כתיבתו במחברת הבחינה, למעט אם הנבחן סימן עיגול סביב 3 התשובות שמבקש לבדוק.

בהצלחה!!!

חלק א' – עיון

יש לענות על 7 שאלות מתוך 8 שאלות
יש לציין בכל תשובה את מקורות הדין, דעות הראשונים, ופסיקת ההלכה.

1. **לשון הקידושין**
א. איש שאמר לאשה ישראלית בעברית צחה הרי את מקודשת לי, וטוענת שלא הבינה מה אמר, או שאמר לה הרי את מקודשת לי בשפה רוסית ונתן לה טבעת, והיא אינה מבינה רוסית, והיא טוענת שלא מבינה רוסית – האם נאמנת שלא הבינה? האם נשארת פנויה? או לכל הפחות יהיה הדין ספק קידושין? או שהם קידושי ודאי? (ב"י ונו"כ בשו"ע). והאם יש נפק"מ בין קדשה בפני שני עדים או בפני עד אחד?
ב. ישראלי שאמר לישראלית בשפה העברית הרי את מקודשת לי, האם נאמן אחר כך לומר שהתכוון לתת לה מוסר שצריך להתנהג בקדושה.
2. **האם ישנם אפשרויות שחופת נדה קונה לכל הדעות לכל דבר ואף לתוספת כתובה.**
א. הכונס אשה בחופה ולא התייחד עמה, או שהתייחד עימה ועדיין לא בעלה, האם יש לה תוספת כתובה?
ב. **שבע ברכות**
א. המברך ברכת שבע ברכות שלא במקום החופה, או שלא בבית החתן, באר את דעות הראשונים והפוסקים בעניין תוספות, הרא"ש, ב"י, ט"ז, ובאר מה היא פשוט דעת המחבר.
ב. לסוברים שאי אפשר לברך שלא במקום החופה, האם יברך רק ברכה אחריתי וברכת שהשמחה במעונו או לא?
ג. כשאחר החתונה התיישבו עשרה מלצרים לאכול סעודה האם יברכו שבע ברכות?
3. **עמוד 1 מתוך 3**

4.

א. איך נכתבים שמות החודשים הבאים בכיתוב הלכתי? ומה הדין כשטעה, האם נפסלת הכתובה: חשון? כסלו? אדר א' ואדר ב'? אייר חסר או מלא?

ב. למגרש נקבע טפול רפואי דחוף בחו"ל מיד לאחר ראש חודש וניתן לתת את הגט בבית הדין בתאריך ל' בחודש, או בתאריך א' בחודש, מתי יעדיפו הדיינים לכתוב וליתן את הגט? ומדוע? ואיך יכתבוהו?

5. דיני קרובים

האם מותרים לשבת לכתחילה באותו הרכב בבית דין לדון באופנים הבאים:

א. שני בשני או ראשון בשני, כשהקורבה ביניהם היא תרי בעל כאשתו?

ב. שני מחותנים לדון אחרים או לדון אחד את השני?

ג. שני דיינים לדון אחרים ויש ביניהם שנאה חזקה?

ד. האם עדות בדיני ממונות צריכה שתהיה בת הזמה? (כתוב בקצרה מה הדין בלא ראיות ומושא ומתן).

6. עדות

א. עד כשר שראה הלוואה עם עד רשע נוסף, ויודע העד הכשר שחברו הפסול ראה את ההלוואה אך הוא רשע, האם מותר לו לבוא ולהעיד?

ב. כשהעד הפסול לבדו יודע שהוא עצמו קרוב או נוגע או רשע, ונקרא לראות עדות על מנת שיוכל להעיד, מה יעשה לכתחילה לפני הראיה או כאשר נקרא להעיד?

ג. נהג שהרג אדם בשוגג (לי"ע) ובזמן בית המקדש היה עליו לגלות, האם הוא עד כשר לשאר עדויות קודם שעשה תשובה?

7.

א. העמידו חופה ונכנסו החתן והכלה והעדים תחתיה, ולפני התחלת ברכת האירוסין נשמעה אזעקה (ונוותרו שתי דקות בכדי להספיק להיכנס למקלט) וחשש החתן שאם ימתין לקידושין שוב לא יהיו לו עדים כשרים, וקידש מיד (בהסכמתה) בפני שני עדים, ולאחר כשעה שנגע חזרו לחופה, ושואל אם מותר לברך כעת ברכת האירוסין או אף למחרת? הסבר את הצדדים בהלכה וסברה. והאם תהיה נפק"מ האם יש מנין או לא?

ב. חתן שרוצה לברך ברכת האירוסין לבד, וכך עשה, האם יצא או צריך לברך שוב?

ג. הגיעו לחופה ורוצים להתחיל ברכת אירוסין וקידושין מיד (כי הרב המסדר ממהר) ואין יין אבל יש שכר, האם יברכו על שכר? או שאין צריך? או שלא מועיל? מה יעשו? או שנגמר גם היין וגם השכר לברכת הנישואין? האם יברכו או לא?

8. שמחת חתן וכלה

א. מדוע אסור לחתן לעשות מלאכה בימי השמחה, והאם מועיל מחילת הכלה על כך, והאם קיים הבדל בדין זה בין נושא בעולה ובין נושא בתולה.

ב. האם מועילה מחילה על הדין של לא יצא יחידי לשוק, ולאכול ולשתות ולשמוח עמה.

ג. כמה ימי שמחה ניתנו: לנושא גרושה, אלמנה, אלמנה שלא נבעלה, בחור שנשא גרושה.

ד. כמה ימי ברכה ניתנו לאלמון שנשא אלמנה לשבע ברכות, ולברכת שהשמחה במעונו.

עמוד 2 מתוך 3

חלק ב' – יישום

יש לענות על 3 שאלות מתוך 4 שאלות
יש להתייחס למקרה, לבירור ההלכה והדין כולל ציון דעות הראשונים ופסיקת ההלכה.

9. מנהגי החופה

- א. חופה הנערכת בשעה 2 בצהריים, האם צריכים החתן והכלה לצום עד הלילה? וכשנערכת החופה בשעה 10 בערב האם יצומו החתן והכלה עד אחר החופה?
- ב. ביום שאין מתענים בהם כמו ראש חודש, האם יכולים להכין לחתן והכלה (כ"א בביתו) ארוחת צהריים דשנה כמסיבת פרידה מבית ההורים?
- ג. חופה הנערכת בראש חודש ולכן אין החתן והכלה צמים, האם יאמרו במנחה את הוידוי ככל חתן המתחתן באמצע החודש, או שמשום כבוד ר"ח לא יאמרו וידוי?

10. פנים חדשות ושבע ברכות

- א. 1. כמות של כמה כוסות יין צריך להכין בעל האולם לשעת החופה, ברכת המזון ושבע ברכות, פרט מדוע.
2. כמה כוסות יין צריך להכין לאחד מלילי ימי השבע ברכות כשהיו פנים חדשות, או כשיודע שלא יהיו פנים חדשות כיוון שכל הסועדים סעדו בסעודת החתונה, והאם כשהיו כולם בחופה אך לא היו בסעודה יוכלו להיחשב פנים חדשות?
- ב. כמה פעמים מברכים ברכת בפה"ג בחופה (של אירוסין ונישואין) ובסעודה?
- ג. מדוע בחופה מברכים ברכת בפה"ג לפני הברכות ובסעודה רק לאחריהם?

11. כתובה

- א. לאחר החתונה הגיעו הזוג החדש לביתם מאוחר בלילה ומתברר שהכתובה איננה ברשותם, ואינה נמצאת אצל הוריהם, וייתכן שאבדה באולם ונזרקה לפח האשפה, האם מותרים הזוג להתייחד או לבעול קודם שיכתבו כתובה אחרת?
- ב. האם יועיל שייתן הבעל לאשתו את שעון הזהב שלו שהוא שווה ערך לכתובה?
- ג. בכתובה השנייה שנכתבה לאחר כמה ימים, איזה תאריך יכתבו? האם של יום החופה או תאריך יום הכתיבה החדש?

12. עדים קרובים

- א. כשאחר החופה מתברר כי, שני העדים על החופה והקידושין הם בני דודים שהוריהם הינם אחים מן האב בלבד, או שהוריהם אחים רק מן האם, או התברר שיש לשני העדים גיס משותף, פרט מה יהיה דינה של האישה אם קיבלה אחר כך קידושין מאחר?
- ב. כשהתברר שהעדים קרובים שלישי בראשון בקירבה עצמית או על ידי בעל כאשתו?
- ג. כשהתברר שבין העדים מתנהל דין תורה על תביעה עצומה ביניהם וכתוצאה מכך קיימת שנאה ביניהם?

עמוד 3 מתוך 3